

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1889/2005”

[COM(2016) 825 final – 2016/0413 (COD)]

(2017/C 246/04)

Sprawozdawca: **Javier DOZ ORRIT**

Współsprawozdawca: **Mihai IVAȘCU**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 19.1.2017 Rada Unii Europejskiej, 19.1.2017
Podstawa prawna	Art. 114 i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	6.4.2017
Data przyjęcia na sesji plenarnej	27.4.2017
Sesja plenarna nr	525
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	154/4/4

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Zdaniem EKES-u zwalczanie terroryzmu i jego finansowania oraz wysiłki w celu walki z praniem pieniędzy i innymi powiązаныmi formami przestępczości gospodarczej powinny stanowić stały priorytet polityczny UE.

1.2. EKES wyraża poparcie dla środków wprowadzanych za pośrednictwem wniosku Komisji, który uchyla poprzednie rozporządzenie z 2005 r. w celu dostosowania ram prawnych do obecnej sytuacji i zajęcia się niedociągnięciami, na które zwrócono uwagę w szeregu badań na temat jego wdrażania.

1.3. Komitet uważa, że rozszerzenie zakresu kontroli i uprawnień organów w celu przeprowadzenia kontroli i konfiskowania towarów kiedy występują uzasadnione podejrzenia co do nielegalnych działań ułatwi wykrywanie większej liczby przypadków nadużyć i zebranie większej ilości informacji.

1.4. EKES uważa za niezbędne usprawnienie współpracy zarówno między właściwymi organami, jak i między państwami członkowskimi, aby osiągnąć maksymalny efekt stosowania nowego rozporządzenia. EKES wzywa wszystkie państwa członkowskie do udostępnienia Europolowi swoich antyterrorystycznych baz danych. Komisja powinna również wspierać środki w zakresie współpracy, aby umożliwić wszystkim państwom członkowskim uzyskanie niezbędnych narzędzi na rzecz skutecznego kontrolowania poszczególnych rodzajów środków pieniężnych i ich przewożenia.

1.5. EKES proponuje, by w następstwie analizy i szeroko zakrojonych konsultacji Komisja przygotowała plan mający na celu ograniczenie wykorzystania gotówki w UE. W tym względzie należy rozważyć, czy próg 10 000 EUR dotyczący obowiązkowej deklaracji jest stosowny.

1.6. EKES sądzi, że Komisja powinna pójść dalej, jeśli chodzi o określenie kar za niedopełnienie obowiązku złożenia deklaracji. By uniknąć tworzenia luk prawnych dla oszustów należy zharmonizować kary w poszczególnych państwach członkowskich oraz spójnie informować o nich Komisję.

1.7. EKES ponownie podkreśla swoje obawy wyrażone już w opinii ECO/408⁽¹⁾ w odniesieniu do szeregu czynników, które mogą poważnie ograniczać skuteczność rozporządzenia. Główny problem polega na tym, że raje podatkowe, w których odbywa się największa część prania pieniędzy – i których przepływy pieniężne z UE powinny być w szczególności monitorowane – nie zostały ujęte jako obszary wysokiego ryzyka w wykazie krajów i regionów uwzględnionym przez Komisję w jej wniosku w sprawie rozporządzenia z 14 lipca 2016 r.

1.8. Dochodzenie dotyczące przestępczych kanałów przepływu środków pieniężnych wiąże się z innymi przestępstwami, w szczególności z przestępstwami podatkowymi. W związku z tym EKES proponuje, by również organy podatkowe miały dostęp do informacji zebranych w trakcie kontroli przepływu środków pieniężnych.

1.9. Komitet uważa, że od przyjęcia nowego rozporządzenia nie tylko złoto, lecz również inne „wysoko płynne towary” powinny być objęte definicją środków pieniężnych.

1.10. Uznając wartość społeczną kart przedpłaconych w całej UE, EKES zwraca uwagę na ryzyko związane z ich dalszym wykorzystaniem przez przestępców i terrorystów w celu ukrytego finansowania swojej działalności.

1.11. Ze względu na wzrost liczby danych gromadzonych i wymienianych między organami, EKES zaleca wzmocnienie ochrony tych danych oraz zbadanie możliwości zastosowania bardziej poważnych kar administracyjnych i karnych w odniesieniu do urzędników i osób wykorzystujących je w niewłaściwy sposób lub niezgodnie z prawem.

1.12. Skala problemu jest międzynarodowa, a co za tym idzie również instytucje UE muszą w pełni uczestniczyć w pracach organizacji międzynarodowych działających w tej dziedzinie.

1.13. EKES z zadowoleniem przyjmuje wycofanie z obiegu od roku 2018 banknotów o nominale 500 EUR, których wykorzystanie do płatności w gotówce w ramach nielegalnego handlu jest szeroko udokumentowane, właśnie ze względu na łatwość magazynowania i transportu dużych kwot pieniędzy przy minimalnej objętości.

1.14. Komitet przypomina Komisji, że priorytetem powinna pozostać ochrona obywateli europejskich, bez względu na koszty i niezbędne wysiłki.

2. Kontekst i wniosek Komisji

2.1. Zgodnie z planem działania na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu⁽²⁾, Komisja proponuje nowe rozporządzenie w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylające obecnie obowiązujące rozporządzenie z 2005 r.⁽³⁾

2.2. UE przyjęła czwarty pakiet dotyczący przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w maju 2015 r. Pakiet ten obejmuje m.in. czwartą dyrektywę w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz rozporządzenie w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych⁽⁴⁾, które są obecnie na etapie transpozycji. EKES wydał opinię na temat pakietu legislacyjnego w swojej opinii w sprawie pakietu dotyczącego przeciwdziałania praniu pieniędzy⁽⁵⁾.

2.3. W lutym 2016 r. Komisja opublikowała komunikat w sprawie planu działania na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu⁽⁶⁾, który wdrożono w dwóch etapach legislacyjnych. Na pierwszym etapie (lipiec 2016 r.) Komisja opracowała wnioski w sprawie dwóch dyrektyw: piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy wprowadzającej ulepszenia do kilku aspektów czwartej dyrektywy w tej sprawie oraz dyrektywy w sprawie dostępu organów podatkowych do informacji dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy⁽⁷⁾, a także rozporządzenie delegowane Komisji⁽⁸⁾ mające na celu wskazanie państw trzecich wysokiego ryzyka (rajów podatkowych) i uzupełniające czwartą i piątą dyrektywę w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy⁽⁹⁾. EKES przyjął opinie dotyczące piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy i rozporządzenia, jak również opinię w sprawie drugiej dyrektywy⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 34 z 2.2. 2017, s. 121.

⁽²⁾ COM(2016) 50 final.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1889/2005 (Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 9).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 1).

⁽⁵⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 31.

⁽⁶⁾ COM(2016) 50 final.

⁽⁷⁾ COM(2016) 450 final – 2016/0208 (COD) i COM(2016) 452 final – 2016/0209 (CNS).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie delegowane (UE) 2016/1675 (Dz.U. L 254 z 20.9.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 121.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 34 z 2.2.2017, s. 127.

2.4. W trakcie drugiego etapu (grudzień 2016 r.), w uzupełnieniu do przepisów, do których odnosi się niniejsza opinia, Komisja przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych (11) oraz wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (12).

2.5. Rozporządzenie z 2005 r. stanowi uzupełnienie przepisów dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy, jako że wprowadza kontrole przesyłek środków pieniężnych w wysokości 10 000 EUR i wyższej. Omawiany wniosek Komisji (13) ma na celu uzupełnienie luk w obecnie obowiązujących przepisach w świetle dochodzeń przeprowadzonych przez policję oraz organy sądowe i celne, rozwinięcie i uzupełnienie czwartej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy (14) oraz piątej dyrektywy w tej sprawie (15), by rozwiązać problem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, a także dostosowanie przepisów UE do międzynarodowych norm i zaleceń, zwłaszcza zalecenia nr 32 Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF).

2.6. Omawiany wniosek ma na celu zajęcie się lukami dotyczącymi transgranicznych przepływów środków pieniężnych, trudnościami w wymianie informacji między organami, brakiem możliwości zatrzymania kwot niższych od progowych (poniżej 10 000 EUR), niepełną definicją „środków pieniężnych”, różnymi karami za brak deklaracji w państwach członkowskich i różnymi poziomami wdrażania.

2.7. Wniosek dotyczący nowego rozporządzenia mającego zastąpić obecnie obowiązujące przepisy poszerza i precyzuje **definicję środków pieniężnych** dzieląc ją na cztery kategorie: gotówkę, zbywalne papiery na okaziciela (czeki, czeki podróżne, weksle własne i przekazy pieniężne), towary używane jako wysoce płynne środki przechowywania wartości (złote monety i sztabki) i karty przedpłacone.

2.8. Wniosek nakłada obowiązek ujawniania środków pieniężnych w transporcie, takich jak środki pieniężne w wysokości 10 000 EUR lub większej wysyłane **w przesyłkach pocztowych, towarowych lub kurierskich**. Niektóre państwa członkowskie przeprowadzają również wewnątrzunijne kontrole środków pieniężnych.

2.9. We wniosku przyznaje się właściwym organom uprawnienia do przeprowadzania kontroli przesyłek środków pieniężnych o wartości mniejszej od 10 000 EUR, a także do zgłaszania przypadków, w których istnieją poważne przesłanki wskazujące na działalność przestępczą i do prowadzenia dochodzenia w tych sprawach.

2.10. Umożliwia się **zatrzymanie środków** w przypadku **niezgłoszonych przesyłek** środków pieniężnych o wartości 10 000 EUR lub większej lub w przypadkach, gdy istnieją **przesłanki wskazujące na działalność przestępczą**.

2.11. Wniosek ulepsza **wymianę informacji** poprzez wymóg aktywnej komunikacji z jednostkami analityki finansowej; obecnie właściwe władze mają jedynie obowiązek udostępniania informacji. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na działalność przestępczą, informacje na temat nielegalnych działań należy również udostępniać właściwym organom pozostałych państw członkowskich i Komisji. Z zastrzeżeniem spełnienia pewnych warunków dopuszczalne jest również przekazanie takich informacji państwu trzecim.

2.12. Wspiera się wprowadzenie we wszystkich państwach członkowskich kar za nieprzebranie obowiązku złożenia deklaracji uzupełniających sankcje prawne za działalność przestępczą. O karach w poszczególnych państwach członkowskich należy powiadomić Komisję.

3. Uwagi ogólne

3.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje nieustające wysiłki Komisji w zwalczaniu prania pieniędzy i terroryzmu na całym świecie. Komitet popiera również proponowane zmiany wprowadzone w omawianym wniosku, które mają na celu ulepszenie obowiązującego prawodawstwa.

3.2. Komisja Europejska i inne instytucje UE muszą zadbać o to, by europejskie społeczeństwo było w pełni świadome ich gotowości do walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, z wykorzystaniem wszelkich niezbędnych instrumentów prawnych, służb wywiadowczych, organów ścigania i działań sądowych. Świadomość, że wysiłki instytucji w tym zakresie podejmowane są we współpracy z wszystkimi państwami członkowskimi zwiększy ich wiarygodność i legitymację. Choć nie wszystkie wskaźniki mogą zostać opublikowane, jest już w użyciu ich zestaw dotyczący przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

(11) COM(2016) 826 – 2016/0414 (COD).

(12) COM(2016) 819 – 2016/0412 (COD).

(13) COM(2016) 825 final – 2016/0413 (COD).

(14) Dyrektywa (UE) 2015/849 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

(15) Wniosek dotyczący piątej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

3.3. EKES wzywa UE i państwa członkowskie do propagowania dalszej współpracy na szczeblu międzynarodowym w zakresie zwalczania terroryzmu, prania pieniędzy i poważnych przestępstw związanych z tymi procederami. Wszystkie instytucje UE powinny dążyć do zapewnienia przyjęcia na poziomie międzynarodowym środków proponowanych przez Komisję. Jest to jeden ze sposobów zwiększenia ich skuteczności.

3.4. Wniosek w sprawie nowego rozporządzenia ma na celu zwalczanie nielegalnych przepływów pieniężnych między UE a państwami trzecimi. By przyniósł on pożądany efekt, konieczne jest, by Komisja Europejska współpracowała z państwami członkowskimi w celu zagwarantowania, że ich właściwe organy są wyposażone w najbardziej skuteczne zasoby techniczne i ludzkie, a także wszelkie inne niezbędne środki (np. przeszkolone psy tropiące).

3.5. Systemy finansowania terroryzmu mogą być bardzo zróżnicowane: od wykorzystywania legalnych przedsiębiorstw lub organizacji nienastawionych na zysk do działalności przestępczej lub wykorzystywania systemu handlu międzynarodowego. Organizacje terrorystyczne stale zmieniają swoje metody finansowania, by ominąć obowiązujące wymogi prawne, dlatego niezbędne jest stałe aktualizowanie ram prawnych. Różnice w przepisach poszczególnych państw członkowskich są zazwyczaj wykorzystywane przez przestępców i terrorystów, którzy decydują się realizować swoje transakcje finansowe w krajach, w których prawodawstwo jest najsłabsze.

3.6. W wyniku opracowania Europejskiej agencji bezpieczeństwa⁽¹⁶⁾, będącej odpowiedzią na ataki terrorystyczne w Europie i innych częściach świata oraz na informacje związane z praniem pieniędzy, oszustwami podatkowymi i operacjami w zakresie unikania opodatkowania realizowanymi za pośrednictwem rajów podatkowych, które dotarły do opinii publicznej, w ostatnich dwóch latach Komisja przyjęła wiele inicjatyw ustawodawczych.

3.7. Ze sprawozdania FATF⁽¹⁷⁾ wynika, że środki pieniężne w gotówce są w gospodarce przestępczej w powszechnym użyciu i pozostają najważniejszym źródłem finansowania terroryzmu. Choć suma w ten sposób „wypranych” środków pieniężnych jest trudna do oszacowania, w sprawozdaniu FATF ocenia się, że wynosi ona „od setek miliardów do biliona USD rocznie”.

3.8. Z analizy skuteczności obecnego rozporządzenia wynika, że liczba przesyłek środków pieniężnych wwożonych do UE lub z niej wywożonych utrzymuje się na wysokim poziomie. Jednakże kontrole środków pieniężnych są ograniczone pod względem liczby (100 000 razy do roku we wszystkich państwach członkowskich) i różnią się w zależności od kraju; odmienna jest również liczba wszczynanych dochodzeń w sprawie podejrzanych przypadków. Jedynie dziewięć krajów wzięło udział w ostatnich konsultacjach na ten temat, a dane dotyczące zarówno liczby przypadków, jak i ich analizy, były rozbieżne i ograniczone.

3.9. Luki w obecnych przepisach oznaczają, że środki pieniężne przesyłane w przesyłkach pocztowych, towarowych lub kurierskich nie podlegają wystarczającej liczbie szczególnych kontroli. Właściwe organy wielokrotnie nie dysponowały odpowiednimi narzędziami niezbędnymi do przeprowadzania wystarczającej liczby kontroli.

3.10. Rozszerzenie zakresu kontroli i przyznanie właściwym organom uprawnień do przeprowadzania kontroli i do konfiskaty w przypadkach, w których podejrzewa się istnienie działalności przestępczej, nawet poniżej progu 10 000 EUR, umożliwi wykrycie większej liczby przypadków nadużyć i zebranie większej ilości informacji. Uzyskane informacje nie są obecnie odpowiednio wykorzystywane. Są udostępniane w sposób bierny w niektórych państwach członkowskich i nie stosuje się żadnych środków zapewniających ich prawidłowe przetwarzanie. Zachodzi potrzeba ulepszenia komunikacji między właściwymi organami – między organami celnymi, w większości odpowiedzialnymi za przeprowadzanie kontroli, a jednostkami analityki finansowej zajmującymi się odbiorem i analizą informacji; między jednostkami analityki finansowej a organami podatkowymi i sądowymi; między właściwymi władzami w państwach członkowskich a władzami w krajach trzecich, zwłaszcza tych, które są odpowiedzialne za zwiększone przepływy nielegalnych środków pieniężnych z UE i do UE, jak ma to miejsce w przypadku rajów podatkowych.

3.11. Brakuje harmonizacji kar za niezgłoszenie środków pieniężnych stosowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia, a z przeprowadzonych analiz wynika, że nie wydaje się, by wywoływały one pożądany skutek odstraszający. Nowe rozporządzenie wymaga od państw członkowskich wprowadzenia kar za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia środków pieniężnych, niezależnie od tego, czy podejrzewane jest popełnienie przestępstwa, czy też środki pieniężne są powiązane z dochodzeniem w zakresie innych przestępstw czy wykroczeń; informacje o tych karach należy przekazywać Komisji. EKES sugeruje, że należałoby ustanowić wspólną dla wszystkich państw członkowskich procedurę powiadamiania. Jednak każde państwo członkowskie ma swobodę w zakresie ustalania własnych kar. Należy zharmonizować kary ustanowione na mocy art. 13, aby nie stwarzać możliwości działania przestępcom działającym w poszczególnych krajach.

⁽¹⁶⁾ COM(2015) 185 final.

⁽¹⁷⁾ Sprawozdanie FATF pt.: „Money Laundering: Through the Physical Transportation of Cash”, 2015 r.

3.12. Wdrożenie rozporządzenia i wyżej wymienionych środków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy znacznie zwiększy liczbę zbieranych i przechowywanych danych osobowych, udostępnianych właściwym organom i władzom w ramach walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Jeśli mamy szanować prawa podstawowe, w szczególności w odniesieniu do ochrony danych osobowych, należy rozważyć wprowadzenie nowych mechanizmów ochronnych, uruchamiając je w odpowiednich przypadkach, a także upowszechniając surowsze sankcje karne dla urzędników państwowych i innych osób, które w sposób nielegalny wykorzystywałyby te informacje.

3.13. Rodzaj kanałów i procedur stosowanych w celu zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, w tym nielegalnych przesyłek środków pieniężnych, sprawiły, że Komisja słusznie przyjęła środki ustawodawcze obejmujące oba te przestępstwa. Oba są powiązane z procedurami podobnymi lub na większą skalę. Ścisła współpraca wszystkich właściwych władz i organów krajowych oraz państw członkowskich, prowadzona dzięki odpowiednim mechanizmom koordynacji, ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia skutecznej realizacji rozporządzenia i innych odpowiednich środków prawnych. Należy stwierdzić, że współpraca różnych organów i instytucji w państwach członkowskich – policji, wywiadu, wymiaru sprawiedliwości, organów celnych i podatkowych – jest daleka od ideału. EKES jest szczególnie zaniepokojony brakiem współpracy między krajowymi siłami policyjnymi a Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), czego dowodem jest fakt, że większość państw członkowskich nie udostępniła jej swoich antyterrorystycznych baz danych. EKES wzywa zatem władze w UE i w państwach członkowskich do położenia kresu tej sytuacji.

3.14. Kolejną istotną przeszkodę w skutecznym stosowaniu rozporządzenia i innych odpowiednich przepisów prawnych do walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu jest brak rzeczywistej woli politycznej zlikwidowania rajów podatkowych. Najbardziej przekonującym dowodem jest tutaj wykaz „państw trzecich wysokiego ryzyka mających strategiczne braki” zamieszczony w załączniku do rozporządzenia (UE) 2016/1675, uzupełniającego czwartą i piątą dyrektywę w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy. W wykazie nie figuruje żaden z rajów podatkowych, w których odbywa się większość nielegalnych transakcji, w szczególności przepływy pieniężne omówione we wniosku dotyczącym rozporządzenia. EKES jest zmuszony ponowić swoje wezwanie z opinii ECO/408: Komisja powinna przedstawić nową listę rajów podatkowych, tworząc jednolity wykaz krajów trzecich i terytoriów niewspółpracujących w zakresie ścigania przestępstw finansowych i finansowania terroryzmu.

4. Uwagi szczegółowe

4.1. Finansowanie terroryzmu ma charakter zdecydowanie globalny, co oznacza, że działalność terrorystyczna w jednym kraju często jest finansowana poprzez działalność przestępczą w innym. Kontrole środków pieniężnych i liczne zmiany legislacyjne są niezbędne do zablokowania przepływu środków pieniężnych, śledzenia operacji finansowych i ich ograniczania, a także do przekazywania ważnych informacji na temat terrorystów i podmiotów finansujących ich działalność. Komitet w pełni zdaje sobie sprawę z zewnętrznego wymiaru finansowania terroryzmu, dlatego zaleca pełne zaangażowanie wszystkich instytucji UE we wszystkich odpowiednich organizacjach międzynarodowych, w których są one reprezentowane, aby podobne środki mogły zostać wdrożone na całym świecie.

4.2. Wykorzystanie gotówki nadal jest głównym sposobem działania osób zajmujących się praniem pieniędzy i innych przestępców finansowych⁽¹⁸⁾. EKES zaleca, by po przeprowadzeniu kompleksowej analizy i konsultacji ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, a także po ustanowieniu bliskich stosunków roboczych z państwami członkowskimi, EBC i krajowymi bankami centralnymi, Komisja sporządziła plan służący ograniczeniu wykorzystania gotówki w UE. Likwidacja banknotów o nominale 500 EUR jest krokiem we właściwym kierunku. W ramach tej analizy należy rozważyć, czy próg 10 000 EUR dotyczący obowiązkowej deklaracji jest stosowny.

4.3. EKES zwraca się do Komisji Europejskiej o zwiększenie starań na rzecz spójnego ratyfikowania wyników konwencji warszawskiej⁽¹⁹⁾ w całej UE. Dotychczas ratyfikowało ją tylko 17 państw członkowskich, choć 26 ją podpisało.

4.4. EKES stwierdza, że wniosek dotyczący rozporządzenia może przynieść znaczące usprawnienia narzędzi do walki z finansowaniem terroryzmu, zarazem w niewielkim stopniu wpływając na małe i średnie przedsiębiorstwa w Europie.

⁽¹⁸⁾ „Why is cash still king? – A strategic report on the use of cash by criminal groups as a facilitator for money laundering”, Financial Intelligence Group, Europol, 2015 r.

⁽¹⁹⁾ Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, 2005 r.

4.5. Komitet jest zdania, że opracowanie strategii w zakresie współpracy finansowej z krajami sąsiadującymi i z państwami borykającymi się ze szczególnie licznymi przepływami migracyjnymi w kierunku UE ma kluczowe znaczenie dla większej przejrzystości transakcji finansowych i niższych kosztów. Bariery i wysokie koszty przekazów pieniężnych do tych państw i z nich sprzyjają korzystaniu z przesyłek środków pieniężnych i mniej przejrzystych transakcji, a tym samym wykorzystywaniu tych metod do celów przestępczych.

4.6. Niedawne zamachy na terenie UE pokazują, że karty przedpłacone są wykorzystywane przez terrorystów do płatności za pokoje hotelowe (przykład ataków w Paryżu 13 listopada 2015 r.). Choć społeczna wartość tych instrumentów jest oczywista, jako że umożliwiają dokonywanie płatności osobom w trudnej sytuacji lub wykluczonym, zarówno w internecie, jak i poza nim, EKES zwraca uwagę na zagrożenie związane z dalszym stosowaniem tych instrumentów przez przestępców lub terrorystów.

4.7. Nielegalny transport środków pieniężnych wiąże się z innym rodzajem przestępstw: przestępstwami podatkowymi, praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia nie pozwala na wymianę informacji pochodzących z deklaracji środków pieniężnych do celów podatkowych. EKES jest zdania, że ściganie takich przestępstw należy prowadzić w sposób kompleksowy. Komitet uważa zwłaszcza że należałoby umożliwić wspomnianą wymianę, ze względu na wyraźny związek między oszustwami podatkowymi a praniem pieniędzy, dokonywanym często za pomocą przepływów środków pieniężnych.

4.8. Choć art. 2 ust. 2 i art. 14 proponowanego rozporządzenia nadają Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany załącznika, w szczególności w sekcji określającej, które z „towarów używanych jako wysoce płynne środki przechowywania wartości” uznaje się za rodzaje środków pieniężnych, Komitet uważa, że nie ma powodu, by ograniczać tę kategorię jedynie do złota. Do pierwszego wykazu zatwierdzonego przez Parlament i Radę można by włączyć inne szczególnie cenne towary, takie jak metale szlachetne lub kamienie szlachetne (surowe lub szlifowane).

4.9. EKES ponownie zwraca uwagę na fakt, że zapewnienie bezpieczeństwa naszych obywateli powinno pozostać jedną z najważniejszych kwestii zarówno dla UE, jak i dla państw członkowskich, bez względu na wysokość potrzebnych nakładów.

Bruksela, dnia 27 kwietnia 2017 r.

Georges DASSIS
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego